

5347

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekers], wonend te [woonplaats], verzoekers,
gemachtigde: mevrouw mr. A.M.T. Wigger

en

[bevoegd gezag] van [school], verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. M.P. Leerdam

1. KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek is ongegrond. Het schoolbestuur heeft in redelijkheid tot het besluit kunnen komen om de leerling van school te verwijderen vanwege overtreding van de gemaakte afspraken bij toelating en een schoolregel. Aan de leerling is alleen basisondersteuning geboden, zodat de school geen ontwikkelingsperspectief hoefde op te stellen.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 14 april 2021 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de voorgenomen beslissing van verweerder van 9 maart 2021 om [leerling] te verwijderen van het [school] en over de vaststelling van het ontwikkelingsperspectief.

Verweerder heeft op 21 mei 2021 een verweerschrift ingediend.

De digitale hoorzitting vond plaats op 1 juni 2021.

Verzoekers zijn op de zitting verschenen en werden bijgestaan door hun gemachtigde.

Namens verweerder was aanwezig [rector], bijgestaan door de gemachtigde.

[Samenwerkingsverband] werd ter zitting vertegenwoordigd door [coördinator Loket Passend Onderwijs].

Het oordeel van de Commissie is reeds op 2 juni 2021 schriftelijk aan partijen meegedeeld.

3. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van [leerling], geboren [geboortedatum] 2004. [leerling] is per februari 2020 (voorwaardelijk) ingeschreven bij het [school] (hierna: de school), nadat hij van zijn vorige school, [vorige school], in december 2019 is verwijderd vanwege drugsgebruik en handel in drugs. Hij is gestart in 3 havo.
2. De school en de vorige school hebben afspraken gemaakt inhoudende dat de zorgplicht terug zou vallen op de andere school bij overtreding van de gemaakte afspraken over drugsgebruik of als [leerling] moet doubleren. Deze afspraken heeft de school schriftelijk bevestigd aan de andere school, waarna [leerling] door verzoekers is aangemeld bij de school. Bij de aanmelding bij de school hebben verzoekers aangegeven dat [leerling] ondersteuning behoeft op het gebied van ADD en dat sprake is van auditieve problematiek waar [leerling] een zender-ontvanger voor gebruikt.
3. De school heeft een kunstklas aangeboden die verzorgd wordt door de [kunstacademie] (hierna: de kunstacademie) in [woonplaats] waar [leerling] vrijwillig aan heeft deelgenomen. De kunstacademie heeft de kunstklas uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de school.
4. In november van 2020 heeft de school aangegeven zich zorgen te maken over de ontwikkeling van [leerling], daarbij heeft de school aangeboden om ofwel coaching op school aan te bieden ofwel terugplaatsing naar havo 3. [leerling] heeft het aanbod afgewezen, het [vak] laten vallen en extra huiswerkbegeleiding gekregen.
5. De kunstacademie heeft de school op 8 december 2020 gemeld dat [leerling] heeft geblowed voor aanvang van de les of tijdens de pauze. De kunstacademie heeft [leerling] hiervoor geschorst.
6. De school heeft [leerling] per 14 december 2020 geschorst wegens het overtreden van de schoolregels. Per woensdag 16 december 2020 is [leerling] weer toegelaten tot onderwijs op afstand.
7. De school heeft [leerling] op 5 januari 2021 de schorsing en het voornemen tot verwijdering van [leerling] aan verzoekers meegedeeld vanwege het niet naleven van de gemaakte afspraken bij toelating tot de school en de schoolregel betreffende het meenemen naar school of naar school of schoolactiviteiten van drugs (waaronder softdrugs) of het bij zich dragen van drugs in het gebied rond het schoolterrein.
8. Op 19 februari 2021 heeft de kunstacademie aan de school gemeld dat [leerling] heeft verklaard dat hij op het schoolplein in [vestigingsplaats school] heeft geblowed.
9. Op 9 maart 2021 heeft de school het voornemen tot verwijdering aangevuld.
10. Op 6 april 2021 heeft verweerder aangeboden om, zo nodig onder begeleiding van het samenwerkingsverband, een ontwikkelingsperspectief (opp) op te stellen.
11. Op 12 april 2021 heeft [cluster 2 instelling], in opdracht van verzoekers een onderzoek uitgevoerd vanwege vermoedens van auditieve problematiek bij online onderwijs bij [leerling]. Uit het onderzoek is gebleken dat online onderwijs een nadeel oplevert, zodat [cluster 2 instelling] fysiek onderwijs heeft aanbevolen.
12. De school heeft op 23 april 2021 een plaatsingsaanbod gedaan bij het [school2] en voorgesteld om in overleg met deze school en het samenwerkingsverband een opp op te stellen.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Er is geen (feitelijke) grondslag voor verwijdering. Het was niet duidelijk dat de school (voor [leerling]) meteen over zou gaan tot verwijdering bij een constatering van (soft)drugsgebruik, een zogenoemd *zero tolerance* beleid. De afspraken tussen de school en de vorige school van [leerling] op dit punt zijn niet duidelijk met verzoekers gedeeld. Ook waren er geen duidelijke afspraken over de verhouding tussen de kunstacademie en de school. De school heeft geen onderzoek gedaan naar de feiten en het onderzoek van de kunstacademie is onvoldoende geweest. Er is door niemand geconstateerd dat [leerling] wiet heeft gerookt; hij rook naar wiet tijdens de kunstklas. Bovendien heeft de kunstacademie dit feit geconstateerd, wat er op duidt dat het feit zich niet bij de school heeft voorgedaan. [leerling] is dubbel gestraft: de kunstacademie heeft [leerling] geschorst, de school heeft [leerling] geschorst en verwijderd. Het belang van [leerling] is onvoldoende meegewogen bij de beslissing tot schorsing en verwijdering. [leerling] is op zijn plek bij de school en hij heeft hier nu – na een onzekere periode – stabiliteit en vriendschap gevonden. De kunstacademie heeft ook aangegeven dat [leerling] niet verwijderd zou moeten worden. Voornoemde aspecten zijn niet meegewogen door de school. De schorsing en de verwijdering zijn niet nodig in het belang van de veiligheid van medeleerlingen van [leerling]. De school heeft het handelingsprotocol veiligheid niet gevolgd.

De school heeft onvoldoende passend onderwijs aan [leerling] geboden. Bij de start van het schooljaar 2019-2020 hebben verzoekers verzocht om een passend aanbod voor [leerling]. [leerling] heeft ADD, een auditief probleem waarvoor hij een zender-ontvanger gebruikt en daarnaast heeft hij hulp nodig bij plannen en organiseren. Tijdens de schorsing, in afwachting van de voorgenomen verwijdering, kon [leerling] onderwijs op afstand slecht volgen gezien zijn auditieve problematiek en hij kon/mocht geen vragen stellen. Op dat moment was hij minder geconcentreerd, verzoekers hebben hulp gevraagd. De school had op basis hiervan een opp moeten opstellen voor [leerling]. Het opp dat de school nu wenst op te stellen is opgesteld voor de verwijdering van [leerling]. Dit is te laat.

Standpunt verweerder

De school gaat altijd over tot verwijdering bij drugsgebruik van leerlingen; dit is streng beleid dat voor iedere leerling geldt en dus ook voor [leerling]. In dit geval was er, in aanvulling op het strenge en consistent beleid, nog een reden om extra streng te zijn: de afspraak met verzoekers en [leerling] dat drugsgebruik absoluut niet getolereerd zou worden. De afspraken tussen verzoekers, de school en de vorige school, waaronder ook die ten aanzien van drugsgebruik, zijn duidelijk besproken voorafgaand aan de aanmelding bij de school. Desondanks is men er bij de kunstacademie achter gekomen dat [leerling] had geblowed voorafgaand aan de kunstklas. Dat het blowen op een externe locatie is geconstateerd en dat die externe locatie [leerling] ook heeft geschorst doet niet ter zake. Ook daar gelden de schoolregels voor de leerlingen. Dit heeft ermee te maken dat de school de kunstklas aangeboden heeft als schoolactiviteit. Overigens heeft het blowen mogelijk plaatsgevonden op het schoolplein van de school; [leerling] heeft dit erkend zodat nader onderzoek niet nodig was. De school heeft eerst de vorige school van [leerling] benaderd die open stond voor het zoeken naar een nieuwe school. Verzoekers hebben hier niet mee ingestemd. Daarna heeft de school een passende school aangeboden. Verzoekers hebben ook dit verzoek van de hand gewezen.

Bij aanmelding hebben verzoekers geen ondersteuning benoemd die de basisondersteuning van de school overstijgt. De enige problematiek die de school zorgen baarde was het drugsgebruik. Daarvan hebben verzoekers aangegeven dat dit met externe hulp van verslavingszorg opgelost zou worden. Het opstellen van een opp was dus niet noodzakelijk. Aanvankelijk ging het goed, maar de ondersteuningsbehoefte werd gedurende het schooljaar intensiever. Dit heeft de school besproken met [leerling] en verzoekers. Zij hebben de coaching, extra begeleiding en aangepast onderwijs, door de school aangeboden, afgewezen. Dat er nu wel een opp is opgesteld, is noodzakelijk in verband met de aanmelding bij potentiële scholen. Door onderwijs op afstand aan te bieden heeft de school een ononderbroken leerproces gewaarborgd. Dat [leerling] dit type onderwijs slecht heeft kunnen volgen is bij de school niet bekend. Het snel zoeken van een nieuwe school wordt door verzoekers echter bemoeilijkt waardoor een achterstand is opgelopen en de PTA toetsen niet zijn ingehaald.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Als de verwijdering en de verwijzing naar een andere school door elkaar gaan lopen, is dat over het algemeen geen gelukkige combinatie. Dit leidt vaak tot problemen in de samenwerking en daaruit vloeit dan een impasse voort zoals hier het geval lijkt te zijn. Het samenwerkingsverband staat echter wel open voor het vinden van een passende oplossing. Het zou goed zou zijn om in overleg met het samenwerkingsverband in [woonplaats], waar verzoekers wonen, te kijken wat een passende plaats is voor [leerling]. Het samenwerkingsverband Leiden – dat betrokken is vanwege de inschrijving bij de school – zou een rol kunnen spelen om de juiste plaats te vinden en daarover te adviseren met inachtneming van de wensen van verzoekers en de leerling. De deur van het samenwerkingsverband staat open voor verzoekers en de school om dit te bespreken.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de vast- of bijstelling van het ontwikkelingsperspectief en de verwijdering van de leerling. Voor wat betreft de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie, stelt zij een voornemen tot verwijdering hier aan gelijk. Het geschil heeft hierop betrekking zodat de Commissie bevoegd is.¹ Het verzoek is tijdig ingediend, zodat verzoekers ontvankelijk zijn in hun verzoek.

Het voorgenomen verwijderingsbesluit

De vraag waar de Commissie zich voor gesteld ziet, is of verweerder in redelijkheid tot het verwijderingsbesluit heeft kunnen komen. Voorop staat dat het nemen van een verwijderingsbeslissing een discretionaire bevoegdheid is van het bevoegd gezag van de school. Een discretionaire bevoegdheid houdt in dat verweerder een zekere vrijheid heeft om naar eigen inzicht een besluit te nemen wat betreft waardering van de ernst van het incident, de impact daarvan op de school en de daarbij op te leggen maatregel.

De Commissie stelt vast dat de school een onverbiddelijk beleid hanteert als het aankomt op drugsgebruik door een leerling. Het is de lijn van de Commissie dat zulk beleid duidelijk kenbaar moet zijn en consequent toegepast moet worden.ⁱⁱ De school heeft verklaard altijd tot verwijdering over te gaan bij een constatering van drugsgebruik en dat deze regel juist in de situatie van [leerling] gold, aan hem en verzoekers is dit ook meegedeeld voorafgaand aan de inschrijving gezien de voorgeschiedenis van [leerling]. Dit beleid is een uitleg van de schoolregels waarin is opgenomen dat de school overgaat tot schorsing of verwijdering als een leerling drugs (waaronder softdrugs) meeneemt of bij zich draagt in het gebied rond het schoolterrein. De schoolregels zien ook op drugsgebruik bij externe schoolactiviteiten. Deze regels zijn aan de leerlingen meegedeeld in de schoolgids 2020-2021, zodat verzoekers hier kennis van hebben kunnen nemen. Dat drugsgebruik altijd leidt tot verwijdering volgt niet uit de schoolregels waarin 'schorsing of verwijdering' is opgenomen. In dit geval waren er echter individuele afspraken tussen verzoekers, [leerling] en de school in combinatie met een streng beleid op het punt van het drugsgebruik. Dit moet ook voor verzoekers en [leerling] duidelijk zijn geweest vanwege de voorgeschiedenis en de bijzondere omstandigheden waaronder hij is toegelaten tot de school. Voor de Commissie is vast komen te staan dat de school in het geval van [leerling] over zou gaan tot verwijdering bij drugsgebruik of -bezit.

[leerling] heeft ter zitting verklaard dat hij tussen een les bij de school en de kunstklas heeft geblowed, eerder heeft [leerling] tegen de kunstacademie verklaard dat het op het schoolplein van de school is gebeurd. Voor de Commissie is gezien de verklaringen vast komen te staan dat [leerling] onder schooltijd gebruik heeft gemaakt van drugs en dat dit moet zijn gebeurd in het uur tussen de les op school en de kunstklas bij de Kunstacademie. Op basis daarvan heeft verweerder terecht geconcludeerd dat de schoolregel is overtreden. De Commissie merkt op dat het opmerkelijk is dat [leerling] niet persoonlijk is gesproken in het kader van de schorsing en voorgenomen verwijdering. Aangezien het een voorgenomen verwijdering betreft, hoefde de school dit nog niet te doen. Het horen van een leerling is echter belangrijk om de feitelijkheden vast te stellen en het besluit zorgvuldig voor te bereiden. Voorafgaand aan de definitieve verwijdering zal [leerling] alsnog gehoord moeten worden. [leerling] heeft na de schorsing toegang gekregen tot het onderwijs op afstand. Verweerder heeft in redelijkheid tot de voorgenomen verwijdering kunnen besluiten.

Het ontwikkelingsperspectief

Over het opp overweegt de Commissie als volgt. Verweerder moet voor een leerling die extra ondersteuning behoeft een opp vaststellen.ⁱⁱⁱ Uit het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband blijkt dat ondersteuning bij ADD onder de basisondersteuning valt. Dit betekent dat er bij de aanmelding van [leerling] bij de school geen omstandigheden zijn aangevoerd die extra ondersteuning behoeven. Ook is ter zitting vast komen te staan dat [leerling] bij de vorige school geen extra ondersteuning heeft gehad. Gedurende het eerste jaar bij de school is duidelijk geworden dat [leerling] wisselend heeft gepresteerd, maar dat geen aanleiding bestond voor extra ondersteuning. In november 2020 heeft de school haar zorgen geuit aan verzoekers en een zorgcoördinator en een ambulante begeleider ingeschakeld om [leerling] in het zorgadviesteam te bespreken. De school heeft terugplaatsing in havo 3 of coaching aan verzoekers aangeboden. [leerling] heeft die opties toen van de hand gewezen. Op een later moment is ambulante begeleiding, de Ambulante Educatieve Dienst Leiden (AED), voorgesteld; verzoekers en [leerling] hebben hiermee ingestemd. Uit het schoolondersteuningsprofiel blijken voornoemde stappen onder de basisondersteuning van de school vallen. Op auditief gebied maakt

[leerling] gebruik van een zender-ontvanger. Dit is zonder problemen verlopen bij het geven van fysiek onderwijs. Hierdoor was er op dat moment nog geen aanleiding voor de school over te gaan tot het opstellen van een opp. Onderzoek van [cluster 2 instelling] heeft bevestigd dat [leerling] moeite heeft met onderwijs op afstand vanwege de auditieve problematiek; hij heeft behoefte aan fysiek onderwijs om de mimiek mee te krijgen. Dit onderzoek is van na de verwijdering en op dat moment had de school voorgesteld om te overleggen over een opp. Dit onderzoek staat in principe los van de verwijderingsprocedure en is ook daarna afgenomen. Wel kan het onderzoek dienen als relevant gegeven voor het nader op te stellen opp bij de keuze voor een andere school

De Commissie zal het verzoek ongegrond verklaren.

7. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 24 juni 2021 door mr. D. Ghidei, voorzitter,
drs. L.F.P. Niessen en drs. W.D. Hajonides van der Meulen, leden, in aanwezigheid van mr. M. Ettema, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. M. Ettema
secretaris

ⁱ Op grond van artikel 27c lid 2 sub b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling.

ⁱⁱ Advies van de Commissie van 27 september 2019, 108888.

ⁱⁱⁱ Dit volgt uit artikel 26, lid 1, van de WVO.